

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍSKA

Do rozesílky 9/2016 jsme připravili upozornění na grantové výzvy, pozvánky a informace o akcích v regionu, zajímavé články i příklady dobré praxe.

V neděli 1. května jsme zahájili 4. ročník osvětové kampaně **Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny**. Zapojit se můžete například prostřednictvím **fotografické soutěže o zajímavý prvek přírodní zahrady**.

V pondělí 9. května jsme zahájili 4. ročník osvětové kampaně **Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane> V regionu pro vás připravujeme soutěže, vycházky a exkurze, výukové programy, semináře, besedy, pikniky a snídaně.

Akce do diáře:

V **pátek 10. června** vás zveme na **Den pro přírodu na hradě Malenovice** ve Zlíně aneb XIII. Krajský veletrh EVVO. Připravujeme celodenní program pro malé i velké, školy i rodiče s dětmi, *plakátek v příloze*, více na www.liska-evvo.cz

- **Podrobný přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele.
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky** najdete na <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>
- **Metodické listy** pro učitele a **listy skřítky Lískáčka** pravidelně zasíláme jen členům Klubu LÍSKY.

Dnešní citát: „Příroda je stále otevřená kniha a jen v ní opravdu stojí za to číst.“

Antonio Gaudí i Cornet

V příloze najdete:

- 1 - Rozesílku 9/2016 - celý text v PDF
- 2 - pozvánku na Den pro přírodu – hrad Malenovice, červen 2016
- 3 – Den stromů na hradě Lukov
- 4 – Vyhodnocení soutěže Ptáček, jak zpíváš
- 5.1_pozvánka na exkurzi_zahrady_VIS BK
- 5.2 – přihláška na exkurzi

Klub Lísky má 59 členů, je pro nás velkou radostí a motivací. Děkujeme za Vaši přízeň a podporu.

Pokud se Vám programy a činnosti Lísky líbí, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje, můžete se stát členem Klubu Lísky i Vy. Svým členstvím v Klubu podpoříte naše poslání a programy, a zároveň dáte najevo, že nám fandíte. Členství v klubu můžete též darovat jako dárek.

Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Kde Líska pomáhá

Líska pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Vznikla po několikaleté usilovné práci na benefičních projektech. Mezi hlavní cíle patří pomoc nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí. Více na www.korunkaluhacovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění.

Více na <https://www.dobryandel.cz/>

Šíříme myšlenku Dobrého anděla a pomáháme oslovit a získat další Dobré anděly. **Podívejte se na novou kampaň:** <https://www.dobryandel.cz/1500-statecnych>

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Centrum Čalantika je jméno chudinského slumu v bangladéšské metropoli Dháce, kde žije více než 12 tisíc lidí. Čalantika je však také název **centra pro vzdělání a volný čas**, které poskytuje základní vzdělání dětem z velmi chudých poměrů a podporuje je v tom, aby začaly chodit do školy a své vzdělání úspěšně dokončily. Centrum nabízí vzdělání také rodičům a opatrovníkům dětí, zlepšuje životní i pracovní podmínky rodin a je oporou celé místní komunity. <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Společnost Člověk v tísni vznikla jako humanitární organizace s cílem pomáhat lidem v krizových oblastech.

Provozovatelem e-shopu Skutečný dárek je společnost Člověk v tísni, o.p.s. Nákupem Skutečných dárků přispíváte do sbírky **Skutečná pomoc** (www.skutecnapomoc.cz), díky níž Člověk v tísni zlepšuje životy lidí nejen v chudých zemích světa. Člověk v tísni pracuje také v České republice. Pomáhá lidem při každých povodních. V Čechách i na Moravě poskytuje sociální služby, pomáhá studentům i pedagogům na téměř 3 000 školách, doučuje děti ze sociálně slabších rodin. Každoročně pořádá festival Jeden svět. **Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz. O pomoci v ČR se dozvíte také na stránkách www.lepsiskolaprovsechny.cz**

Aktuality a novinky

❖ Na Vsetíně se snídalo férově již po šesté

V sobotu se snídalo na podporu místních a fairtradových pěstitelů. Do [Férová snídaně NaZemi](#) se zapojil rekordní počet 6500 lidí na 161 místech republiky.

Přes nepřízeň počasí se naše šestá vsetínská Férová snídaně vydařila. Přišlo 76 snídajících, včetně dětí ze ZŠ Vsetín, Sychrov, které měly před tím férově spaní ve škole a přišly za námi přes celý Vsetín posnídat do ZŠ Vsetín, Rokytnice, do sídla LÍSKY, z.s., kam se snídaně před nepřízní počasí ukryla.

Atmosféra byla příjemná a voňavá, díky fairtradové kávě a kakau (dali jsme si fairtradové kakao, aby se nám líp vstávalo a fairtradová káva nám probudila očička).

Školáci z Rokytnice tu představili své zapojení do projektu Člověka v tísni - Skutečný dárek.

Vzájemně jsme si popovídali a vyměnili nápady.

autor: Jaroslava Ševčíková

❖ Výzkum „České děti venku „

Myslíte si, že dnešní děti nejraději sedí u počítače?

Průzkum ukázal, že děti (75% dotázaných) nejraději tráví "volný čas někde venku".

Internet je až na druhém místě s 67%!

Podívejte se na výzkum "České děti venku"

<http://www.nadace-promeny.cz/cz/vyzkum.html>

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **Na kvalitu škol i pedagogů půjde z [Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání](#) 4,5 miliardy korun.** Více zde: <http://goo.gl/7l4hXU>
- **Nadace VIA vyhlašuje grantová kola pro Rychlé granty na krátkodobé projekty do 6 měsíců**, kdy můžete získat až 30 000 korun. Uzávěrka programu je vždy první čtvrtek v měsíci. Více informací včetně formuláře žádosti a textu vyhlášení najdete na stránce Rychlých grantů: <http://www.nadacevia.cz/cz/granty-a-podpora/podpora-mistnich-iniciativ/mesta-z-jineho-testa-rychle-granty-2015>
- Granty Evropské nadace mládeže Vyhlašovatel **European Youth Foundation**, <http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2425367>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- **Za tajemstvím léčivých bylin**, 28-29. května, Vizovice
Víkendové setkání věnované poznávání místních i cizích léčivých rostlin, včetně ukázky jejich praktické aplikace, seznámení s prvky Biointenzivního a Permakulturního hospodářství a využití energie Slunce, větru a vody. Petr Hába, Vizovice, tel.:605 005 707, www.zahradaprobudoucnost.cz
- V neděli 22. května je na hradě Lukov od 18 hodin Májová pobožnost a v sobotu 28. května 2016 již tradiční **Den stromů a Den s Lesy ČR**, plakát v příloze.

- **XXXVI. TRADIČNÍ KOSENÍ a škola ochrany přírody 2016**, zaměřené na spojení člověka a krajiny Bílých Karpat s mezinárodní účastí, 2.- 8. července a 9.-16. července v přírodní rezervaci Bílé Potoky, *plakátek v příloze*.
- **Aktuální podrobný přehled akcí** (nejen v regionu) najdete na webu Líska v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>.
- **Nabídku akcí 14/15 Bařín institut Zlín**, najdete na www.14-15.cz

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- **Podpořte lepší stravování a přijďte si poslechnout Skutečně zdravou hitovku!**
Světový den boje za lepší stravování dětí, Food Revolution Day, proběhne na celém světě letos 20. května. Zveme vás, abyste se přidali a přišli podpořit Skutečně zdravou školu na happening za zdravé stravování. Detaily a registrace pro firmy, instituce a školy na: <http://www.skutecnezdravaskola.cz/food-revolution-day>
- **Repetitorium terénní přírodovědy**
Zveme pedagogy škol a dalších vzdělávacích organizací na akreditovanou letní školu pro pedagogy Repetitorium terénní přírodovědy, která proběhne od 11. do 15. července v Krásensku a blízkém Moravském krasu. Přijďte se oživit a prohloubit přírodovědné znalosti, získat inspiraci pro terénní výuku a hlavně si po celém školním roce užít 5 dní hýčkání a péče o vás.
Více informací a elektronická přihláška na www.lipka.cz/rychta-kalendar-akci.
Těší se na vás kolektiv z Lipky, Mgr. Zdeňka Jičínská, Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Krásensko 76, 683 04 p. Drnovice, tel. 517 385 429, mob. 736 473 849, zdenka.jicinska@lipka.cz; www.lipka.cz/rychta

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

- **Exkurze do NPR Zahrady pod Hájem, 3.6.2016, VIS Bílé Karpaty**, *pozdávka a přihláška v příloze*.

Pozvánky a přihlášky na vzdělávací akce LÍSKY ke stažení <http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele>

Programy a služby Líska a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace**, máte zájem o **elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy LÍSKY.
Kontakt: infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>
- Nabídka výukových programů a exkurzí Vzdělávacího a informačního střediska Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí n.M., <http://vis.bilekarpaty.cz/>
- Nabídka lektorských programů z Muzea regionu Valašsko, p. o., zámku Kinských ve Valašském Meziříčí, <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/spolecenskovedni-lektorske-programy-pro-ms-zs-ss/>

Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky najdete na: <http://www.liska-evvo.cz/doc/tabory>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- **Nejpřehlednější a nejkompletnější přehled ubytování na Kopanicích** najdete na <http://www.iskopanice.cz/katalog-firem/ubytovani/2>, v katalogu, který spravuje Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově
- Naplánujte si návštěvu **14/15 Baťova institutu Zlín**, www.14-15.cz
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální nabídku najdete na www.muzeumvalassko.cz

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

- **Eko-olympiáda pro základní školy, ZŠ Zlín, Štípa – středa 25.5.2016**
- **Centrum Veronica Hostětín a LÍSKA, z.s. vyhlašují fotosoutěž na téma zajímavý prvek v přírodní zahradě**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>
- **Vyhodnocení fotografické a výtvarné soutěže „Ptáčku, jak zpíváš“**
kterou ZŠ Vsetín, Sychrov 97 tradičně vyhlásila ve spolupráci s LÍSKOU, z. s., v rámci už sedmé osvětové kampaně „Ptáci – žijí tady s námi“. Do soutěže přišlo 41 fotografií a více než sto padesát výtvarných děl a to nejen kreseb a maleb, ale také prostorových uměleckých děl.
Cílem soutěže bylo nejen zpodobnit ptactvo ve volné přírodě, ale zejména užít si pozorování ptáků a jejich chování a přemýšlet o tom, jak jim zajistit v přírodě bezpečí tak, aby je mohly s radostí a potěšením pozorovat i další generace. **Výsledková listina v příloze.**

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

Fairtradové školy

jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte:

http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

Světová škola

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.

Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Odpovědná škola

Značku Odpovědná škola uděluje Asociace společenské odpovědnosti školám, které kromě klasického vzdělávání žáků vnímají kulturní, sociální a vzdělávací potřeby místa, ve kterém působí.

Cílem projektu je zvýšit povědomí o společenské odpovědnosti u škol a příklady dobré praxe inspirovat ostatní. Chceme dosáhnout toho, že se stane odpovědné chování dětem, studentům, ale i rodinám naprosto přirozené a automatické jako základní počty.

<http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola>

Skutečně zdravá škola

LÍSKA od počátku podporuje a fandí iniciativě Skutečně zdravá škola

Více o iniciativě a programech na webu a Facebooku. <https://www.facebook.com/skutecnezdravaskola>, <http://www.skutecnezdravaskola.cz>, Telefon: 732 967 206

Zelené okénko

Zelené úřadování

je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.

Zelené nakupování

je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Doporučujeme stránky Ekologického institutu Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá a vydal řadu materiálů. Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

Stránky sdružení TEREZA

www.nejsetrnejsi.cz

Žijte BIO

www.bio-info.cz vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

❖ Prodejní místa:

■ Výrobky fair trade můžete zakoupit v LÍSCĚ.

V nabídce je káva, čaje, čokolády, cukr i kakao. A každý výrobek má svůj jedinečný příběh.

Dokážeme připravit fairtradovou kavárnu i občerstvení s využitím místních produktů, dárkové balíčky na vaše akce nebo pro přátele a partnery.

Najdete nás v budově Základní školy Vsetín, Rokytnice 436, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty>
Otevřeno máme v pondělí až čtvrtek: 8.30 – 11.00, 12.00 – 15.00 hodin.

Návštěvu si můžete domluvit i předem na infoevvo@seznam.cz nebo 604 650 109.

- Ve Vsetíně můžete navštívit **Poetickou kafeterii** (v sousedství parkoviště u Jednoty). V nabídce kávy a čajů si vyberete i ty se značkou Fair Trade, více na www.poetkafeterie.cz

Líska je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

Líska je místním podporovatelem **fair trade**, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Líska je podporovatelem kampaně **Za férovou čokoládu!** <http://cz.makechocolatefair.org/supporters>

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** <http://www.regionalni-znacky.cz>
- **Sdružení Tradice Bílých Karpat** koordinuje facebookovou kampaň na podporu místních výrobků. Více na <http://tradicebk.cz/files/dokumenty/TZ%20kampan.pdf>

Recepty z naší kuchyně – *patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková*

Pošlete nám zajímavé a chutné recepty z vašich domácích i školních kuchyní. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz
Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

- **Čas pampelišek.** Louky poseté zlatou barvou.
Jak je můžete použít, se dozvíte na <http://lindamahelova.cz/miluju-pampelisky/>
- **SIRUP ZE SMRKOVÝCH VÝHONKŮ**
Suroviny:
  - ✓ Mladé smrkové výhonky (do délky 5 cm)
  - ✓ Třtinový cukr
  - ✓ Bio citrony

Výhonky dobře umyjeme, necháme okapat. Plníme velkou 5litrovou láhev tak, že vložíme vrstvu výhonků asi 5 cm vysokou, prosypeme třtinovým cukrem, položíme 2 kolečka citronu a opakujeme, dokud není láhev plná. Jemně přitlačíme. Láhev převážeme celofánem a postavíme na okno na slunné místo. Necháme stát 2-3 týdny. Začne se tvořit hustá šťáva, kterou pak přes plátýnko přecedíme, slejeme do láhví a uložíme na chladné místo.

Užíváme jako prevenci i léčbu kašle 1 lžička každé ráno nebo k ochucení čaje či nápoje. Sirup má velmi příjemnou chuť a ocení jej i děti.

V lidovém léčitelství byly známé léčivé síly mladých větviček, šišek a pryskyřice, které obsahují terpentýnovou silici. Ta rozpouští hleny, čímž uvolňuje dýchací cesty a usnadňuje vykašlávání, zmírňuje revma, tiší bolesti končetin a svalů, stejně jako záněty šlachové pochvy. Mladé smrkové výhonky obsahují velké množství vitamínu C, jenž odvádí z těla toxiny a posiluje imunitu. Mladé smrkové výhonky sbíráme v dubnu až květnu.

Zdroj: Chutně a zdravě

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku?**, Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě, http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

- **Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny**

... a opravdu tam je? Nebo jsme přírodu vyměnili za monotónní, „sterilní“ trávnik bez jakéhokoliv žádoucího náznaku života? Mnohé neovlivníme, mnohé můžeme změnit. Třeba i to, jak bude vypadat „naše“ zahrada. Jen mít inspiraci, motivaci, vědět proč a taky jak. Toto se vám pokusíme nabídnout během kampaně „Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny“ - a to jak během akcí, které jsou pro vás připraveny, tak pomocí příspěvků na facebooku.

A jak má taková přírodní zahrada vypadat?

Vypadat může různě, musí však splňovat 3 zásadní kritéria:

1. *nepoužívat umělá minerální hnojiva*
2. *nepoužívat pesticidy, herbicidy a chemické postřiky*
3. *nepoužívat rašelinu k úpravě půdy*

a mít alespoň některé z prvků "zahrad" pro člověka (ovocné stromy, bylinky, kompost ..) a některé z prvků "přírody" pro živočichy (divoký koutek, suchá zídka, živý plot..), Tak, aby zahrada neztratila svou původní funkci zahrady a zároveň v ní byl prostor i pro živočichy, kteří jsou-li její součástí, pomáhají udržet zahradu v rovnováze. Zahrady, které jsou již certifikované, poznáte podle této plakety.

Možná takovou máte, znáte nebo se některá z nich nachází ve Vašem okolí. Pokud ne, seznam certifikovaných zahrad a jejich mapu najdete na www.veronica.cz/ekomapa/#k=priroda_zahrady

Zaujala-li vás myšlenka Přírodních zahrad a zajímají-li vás podrobnosti, naleznete je na www.veronica.cz/prirodnizahrady Máte-li zahradu nebo zahrádečku splňující tato kritéria, sdílejte-li filozofii přírodních zahrad a chcete-li ji dát najevo a podporovat šíření této myšlenky, můžete o certifikaci zahrady zažádat i Vy.

Proč přírodní zahrady upřednostňujeme a propagujeme? Tyto zahrady jsou dlouhodobě udržitelnější, stabilnější, pestřejší, smyslově plnější a neméně krásné a užitečné. Poskytují prostor k radosti i odpočinku svým majitelům i návštěvníkům a převážně dětem. A právě děti skrze ni mohou vnímat krásu, křehkost i stabilitu přírody, nenásilně poznávají přírodní dění. To jistě ovlivní nejen jejich tělesný i duševní rozvoj, ale také jejich celkový vztah k přírodě a k celému svému okolí.

Přejeme vám, abyste, stejně jako my objevili a pocítili kouzlo přírodních zahrad a jejich neocenitelný přínos.

O akcích se dozvíte na www.liska-evvo.cz a www.hostetin.veronica.cz a <https://www.facebook.com/prirodnizahrada>

Karla Vincencová, ZO ČSOP Veronica, Hostětín

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- **Nová publikace o významu kontaktu dětí s přírodou**
 Ředitel vzdělávacího centra Tereza, Petr Daniš sepsal publikaci "*Děti venku v přírodě: ohrožený druh?*". Jde o první českou publikaci, která přehledně shrnuje výsledky výzkumů o kontaktu dětí s přírodou z celého světa. **Zcela zdarma si ji můžete stáhnout zde: <http://jdeteven.cz/cz/publikace-ke-stazeni>**
- **Nová publikace o ekoporadenství.**
 Knižka z dílny Sítě ekologických poraden STEP shrnuje základní legislativu, historii, principy ekoporadenství a metody práce v ekoporadně a navazuje na dříve vydané tituly. Nově je doplněná o kapitoly věnované specifickým oblastem: Etickému fundraisingu, práci s médii, zapojování do správních řízení, zodpovědnosti ekoporadců za poskytnuté rady, legálnímu a bezplatnému softwaru pro práci v ekoporadně. **Elektronickou verzi najdete volně ke stažení zde: <http://www.ekoporadna.cz/domains/ekoporadna.cz/index.php/14-aktuality/100-nova-publikace-ekoporadenstvi-manual-pro-poradce-a-poradny>. Pro ekoporadny STEP ráda zajistí i tištěnou verzi zdarma.**
- **Publikace Vybrané ingredience kosmetiky z hlediska dopadů na lidské zdraví a životní prostředí**
 Publikace, kterou vydal Ekologický institut Veronica shrnuje základní informace o chemických látkách, které vzbuzují velkou pozornost spotřebitelů, jako jsou např. ftaláty nebo parabeny, ale věnuje se také v širší veřejnosti méně známým látkám, jako jsou některé složky opalovacích krémů (tzv. UV filtry) nebo nejčastější alergenů vyskytující se v kosmetice. **Najdete ji ke stažení zde: <http://www.veronica.cz/?id=560>**
- **Angažovaně offline - publikace o zapojování veřejnosti do rozhodování**
 NESEHNUTÍ vydalo publikaci Angažovaně offline, která shrnuje čtyři příklady dobré praxe při zapojování veřejnosti na úrovni měst, obcí a městských částí. Ke stažení zde: <http://nesehnuti.cz/vystupy/spoi/nesehnuti-vydava-publikaci-o-zapojovani-verejnosti-rozhodovani/>
- **Krajinou domova.** Žijeme v zemi s fascinující krajinou. Brzy vám ji uvidíte tak, jak jste ji doposud ještě neviděli. Více na www.ceskatelevize.cz/krajinoudomova
- **Manuál ze vzdělávacího cyklu Migrace není legrace je na světě! Nahlédněte do čerstvě upečené publikace *Migrace není legrace – manuál pro pedagogy 2. stupně ZŠ a SŠ*, ve které naleznete nejen základní informace o migraci, ale také řadu tipů do výuky, odkazy na zajímavé výukové materiály a doporučené zdroje informací.**
http://arpok.cz/wp-content/uploads/2013/02/Migrace_neni_legrace_manual_pro_pedagogy.pdf

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy, firem

- **LÍSKA PODPORUJE BUDOVÁNÍ PŘÍRODNÍCH ZAHRAD A HOSPODAŘENÍ V SOULADU S PŘÍRODOU**
 Až do konce června potrvá čtvrtý ročník osvětové kampaně Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny, kterou koordinuje LÍSKA, z.s. Odborným garantem kampaně je Centrum Veronica Hostětín. Během dvou měsíců se uskuteční řada zajímavých akcí, které mají podpořit budování přírodních zahrad a hospodaření v souladu s přírodou.
 Kromě nejrůznějších seminářů, besed či výukových programů jsou připraveny i zážitkové programy, exkurze nebo zahradní slavnosti. LÍSKA rovněž vyhlašuje soutěžní přehlídku fotografií nazvanou Zajímavý prvek přírodní zahrady.
 Cílem kampaně je seznámit školy i veřejnost s principem přírodního zahradničení prostřednictvím praktických seminářů, přednášek, exkurzí či individuálního poradenství. *„Zároveň kampaní chceme podpořit stávající a vybudování nových školních přírodních zahrad, které přináší žákům mnoho pozitiv nejen ve výuce, ale i mimo ni, a rozvíjejí spolupráci mezi školou rodiči a veřejností,“* zdůraznila Iva Koutná, předsedkyně LÍSKY.

V České republice hrají zahrady velkou roli pro kvalitu života lidí, pro zachování starého vědění a tradic, pro obraz krajiny a také jako životní prostor pro rostliny a živočichy. Podpora přírodě blízkého uspořádání a péče o zahrady je důležitým předpokladem k vytvoření ekologicky neporušených biotopů. Zájem veřejnosti o přírodě blízké uspořádání zahrad a potřeba informací z této oblasti neustále narůstá.

Stále více lidí se zajímá o ekologicky pěstované potraviny – o možnost si koupit lokálně pěstované biopotraviny nebo je vypěstovat na vlastní zahradě. Ekologické hospodaření na zahrádkách je přístupné prakticky každému a přispívá k pochopení principů a zásad ekologického zemědělství. Zároveň tento způsob zahrádkaření podporuje ochranu životního prostředí a biodiverzitu.

Mnoho vědeckých studií dochází k závěru, že ekologické zahrádkaření je prospěšné pro každou úroveň života: půdu, rostliny a živočichy, kvalitu vody a ovzduší, stejně jako naše duševní a fyzické zdraví. Konvenční zemědělské postupy přitom vedly ke zvýšení znečišťujících látek v našem ovzduší, vodě, půdě i v tělech živých organismů, člověka nevyjímaje. Vzdělávání a osvěta o ekologickém zahrádkaření přispívá k pochopení komplexnosti půdy, vztahů v biotopu, bohatosti biodiverzity. Pomáhá navrátit do krajiny tradiční způsoby hospodaření a pomoci tak ochraně a údržbě kulturní krajiny. Přírodní zahrádkaření, tedy zahrádkaření v souladu s přírodou, rovněž podporuje a pomáhá propagovat udržitelný životní styl.

Během měsíční kampaně zvou organizace na řadu zajímavých programů. Jednou z největších akcí pro veřejnost bude Secesní slavnost, která se uskuteční 15. května v areálu zámku Lešná u Valašského Meziříčí. V červnu jsou pak připraveny dvě zahradní slavnosti. Tu první uspořádá Centrum Veronica Hostětín, které je garantem a koordinátorem kampaně, v neděli 12. června v Hostětíně. Základní škola Bratrství Čechů a Slováků připraví zahradní slavnost v pátek 17. června.

Podrobný program kampaně a informace o zapojených organizacích naleznou zájemci na www.liska-evvo.cz, či FACEBOOKU.

Líska poskytuje zájemcům ke kampani také metodické listy, plakáty či publikace.

Míša Mitáčková

- V parku na Trávníkách ve Vsetíně přibylo 10 nových stromů švestky obrovské. Výsadbu zajistilo ALCEDO Vsetín v rámci Týdne pro Zemi s dětmi z mateřských škol, <https://www.zonerama.com/alcedo/Album/1529315>
- Kde všude můžete najít členy a partnery LÍSKY, <http://www.liska-evvo.cz/clenove>

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

➤ Objem prodaných výrobků s certifikací Fairtrade se celosvětově zvyšuje.

Tento trend se projevuje i v České republice a na Slovensku. Kávy se v roce 2015 prodalo v Česku 173 tun a na Slovensku 45 tun.

Káva je tak nejprodávanějším artiklem. V ČR tvoří 61 % z prodejů fairtradových výrobků.

Na druhém místě je s obrovským nárůstem a s 15% podílem celkových prodejů kakao a výrobky z něj, kam se řadí i čokoláda a cukrovinky.

U čokolády došlo oproti roku 2014 k největšímu nárůstu: prodej vzrostl o 500 %.

V těsném závěsu a se 14% podílem jsou ostatní potraviny, kam patří především cukr a zmrzlina.

Na Slovensku je na prvním místě káva s 60 %, na druhém kakao a čokoláda s 34 %.

Čaj se 4 % je na místě třetím. Ostatní produktové kategorie se dělí o zbytek.

Celé znění tiskové zprávy najdete <http://www.fairtrade-cesko.cz/#!media>

➤ **STOP PALMOVÉMU OLEJI**

Třetina indonéské produkce míří do evropských obchodních řetězců. Čtěte prosím složení výrobků, které používáte a nekupujte palmový olej! Přímo tak podporujete devastaci tropických deštných lesů a v důsledku narušení celého světového klimatu.

Vyhledávač potravin bez palmového oleje je zase o kus lepší, užitečnější a hezčí!

www.bezpalmovehooleje.cz

Více informací na stránkách Koalice proti palmovému oleji - <http://stoppalmovemuoleji.cz/>

Bannery k šíření najdete zde <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/logo.php>.

I váš hlas pomůže zabránit devastaci pralesů způsobenou člověkem - [Podepsat petici](#)

Environmentální informační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně** www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

LÍSKA, z.s., tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Sdružení Líska / ŽABAKO – žákovská badatelská konference

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Zdravě do života

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.